UKNF | URZĄD KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO

18 sierpnia 2020 r.

Komunikat UKNF dotyczący wyjścia Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej (brexit) i przewidywanego zakończenia okresu przejściowego w kontekście rynku finansowego

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego przypomina, że z dniem 31 stycznia 2020 r. nastąpiło opuszczenie przez Wielką Brytanię struktur Unii Europejskiej (brexit). Zgodnie z Umową o wystąpieniu[1] zawartą pomiędzy Wielką Brytanią a UE – od momentu brexitu do dnia 31 grudnia 2020 r. trwa okres przejściowy, w trakcie którego Wielka Brytania (w tym Gibraltar, w określonych Umową i prawem UE przypadkach) traktowana jest jeszcze jako państwo członkowskie UE w rozumieniu unijnych przepisów, choć nie jest już reprezentowana w instytucjach UE, w szczególności w unijnym procesie decyzyjnym. Tym samym brytyjskie podmioty świadczące usługi na rynku finansowym UE prowadzą swoją działalność do końca okresu przejściowego na dotychczasowych zasadach i korzystają z określonych w traktatach UE swobód rynku wewnętrznego.

Należy jednocześnie mieć na względzie, że Wielka Brytania nie wystąpiła o przedłużenie ww. okresu przejściowego w terminie przewidzianym w Umowie o wystąpieniu. W efekcie tej decyzji po dniu 31 grudnia 2020 r. podmioty z Wielkiej Brytanii (w tym Gibraltaru) działające na unijnym rynku finansowym będą miały już status podmiotów z kraju trzeciego i jako takie będą mogły prowadzić działalność na terytorium Polski dopiero po przejściu stosownego postępowania przed Komisją Nadzoru Finansowego (w zależności od podmiotu i rodzaju jego działalności może to oznaczać m.in. konieczność uzyskania stosownego zezwolenia KNF), a nadzór nad takimi podmiotami będzie sprawowany w określonym zakresie wynikającym z przepisów prawa. Należy mieć także na uwadze możliwość wystąpienia różnic w przepisach i standardach dotyczących ochrony tajemnic ustawowo chronionych, przetwarzania danych czy outsourcingu.

UKNF zwraca ponadto uwagę, w kontekście prowadzonych obecnie negocjacji Umowy o Partnerstwie (umowy handlowej) pomiędzy UE i Wielką Brytanią, że niezależnie od wyniku tych negocjacji i zakresu ewentualnej umowy handlowej, fakt prowadzenia negocjacji nie prowadzi do automatycznego przedłużenia działalności podmiotów brytyjskich w UE na dotychczasowych zasadach (np. w ramach mechanizmu tzw. paszportyzacji), ani nie oznacza braku konieczności uzyskania stosownych zezwoleń przewidzianych w prawie UE lub prawie polskim.

[1] https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/eu-uk-withdrawal-agreement_pl

Należy podkreślić, że wszystkie podmioty świadczące usługi na rynku finansowym, na które ma lub będzie miał wpływ brexit, powinny analizować na bieżąco przepisy związane z rodzajem prowadzonej przez nie działalności i zakończyć przed dniem 31 grudnia 2020 r. działania dostosowujące do funkcjonowania w nowym środowisku prawnym lub zakończyć świadczenie usług finansowych na terytorium Polski.

Analogicznie do komunikatu z dnia 29 stycznia 2019 r.[2] UKNF przypomina, że klienci mogą oczekiwać od podmiotów rynku finansowego, które świadczą na ich rzecz usługi, udzielenia szczegółowych informacji m.in. na temat skutków wyjścia Wielkiej Brytanii z UE oraz zakończenia okresu przejściowego, działań podjętych przez dany podmiot oraz przedstawienia umownych i ustawowych praw klienta w kontekście brexitu. Kwestia ta została również podkreślona w stanowiskach organów Europejskiego Systemu Nadzoru Finansowego[3]. Tym samym UKNF oczekuje od pomiotów nadzorowanych konkretnych działań zmierzających do przekazywania dotychczasowym/potencjalnym klientom, zrozumiałych i odpowiednich informacji odnośnie ryzyk związanych z brexitem, także poprzez udostępnienie swoim/potencjalnym klientom adresów kontaktowych i innych kanałów komunikacji na potrzeby dalszych pytań.

Należy również wziąć pod uwagę możliwość wystąpienia działań o charakterze przestępczym, wykorzystujących sytuację wynikającą z brexitu lub z zakończenia okresu przejściowego. Klienci i inwestorzy na rynku finansowym powinni zatem zachować szczególną ostrożność ze względu na ryzyko prób wyłudzenia danych czy przedstawiania nieuczciwych/fałszywych informacji dotyczących postępowania w związku z brexitem oraz pojawienia się nierzetelnych ofert handlowych. Każdą budzącą wątpliwości próbę kontaktu np. osobistego, telefonicznego, czy mailowego, powołującą się na brexit, a dotyczącą usług finansowych, należy zweryfikować bezpośrednio z podmiotem rynku finansowego, z którym odbiorca usług finansowych podpisał umowę lub zamierza ją podpisać, wykorzystując do tego celu dane kontaktowe zamieszczone w umowie lub na stronie internetowej danego podmiotu.

Podobnie jak miało to miejsce przed datą brexitu, również w czasie trwającego okresu przejściowego, UKNF kontynuuje współpracę na poziomie krajowym i międzynarodowym (organy Europejskiego Systemu Nadzoru Finansowego oraz brytyjskie organy nadzoru finansowego), która ma na celu monitorowanie sytuacji pod kątem identyfikacji ewentualnych ryzyk dla uczestników rynku finansowego, jak również identyfikację konieczności podjęcia

[2] https://www.knf.gov.pl/knf/pl/komponenty/img/Komunikat_dot_planowanego_wyjscia_Wielkiej_Brytanii_z%20UE_brexit_w_zakresie_rynku_finansowego_64551.pdf

[3] Przykładowe komunikaty EBA, ESMA i EIOPA dotyczące tej kwestii:
https://eba.europa.eu/sites/default/documents/files/documents/10180/2988067/8f6b9034-7058-4fe9-a8c4-ca7c1e90b9bd/EBA%20Communication%20on%20Brexit.pdf?retry=1
https://www.knf.gov.pl/knf/pl/komponenty/img/Komunikat_ESMA_Brexit_Firmy_Inw_i_Intytucje_Kredytowe_64273.pdf
https://www.eiopa.europa.eu/sites/default/files/publications/stand_guide_recom/eiopa-bos-19-040_recommendation_brexit_final.pdf

ewentualnych działań zapobiegawczych. Kwestie związane z brexitem i działaniem podmiotów nadzorowanych w tym zakresie są i będą przedmiotem dalszego zainteresowania UKNF.

UKNF zachęca również uczestników rynku finansowego do śledzenia stron Komisji Europejskiej oraz organów Europejskiego Systemu Nadzoru Finansowego (ESMA, EBA, EIOPA), na których publikowane mogą być aktualne informacje i oficjalne komunikaty dotyczące brexitu.